

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă de literatură universală – Proba E

- ◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ◆ Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai jos:

Ridicându-mă în picioare, mă întorc spre șeful lor, vâtaful. Pe patul de la nivelul al doilea, chiar lângă fereastră, toate alimentele luate de la noi se aflau în fața lui: șobolanii minori nu pusese în gură nicio firmitură, la ei există disciplină. Acea parte a capului care la bipede se numește față, acestui vâtaf i-o modelase natura cu dezgust și neplăcere, sau poate din cauza vieții de animal de pradă devenise astfel: strâmbă și lăsată în jos, cu fruntea îngustă, cu o cicatrice primitivă și coroane moderne de oțel la dinții din față. Cu niște ochi mici, doar cât să vadă întotdeauna obiectele cunoscute și să nu se mire de frumusețile lumii, mă privește cum privește mistrețul un cerb, știind că poate oricând să mă doboare.

Așteaptă. Iar eu ce fac? Sar sus ca să-i trântesc măcar un pumn în mutră, cu riscul de a cădea jos, în culoarul de trecere? Din păcate, nu.

Sunt oare un ticălos? Până acum nu mi s-a părut că aș fi. Iată însă că îmi este necaz, după ce am fost jefuit și umilit, să mă târăsc din nou pe burtă sub pat. Și, indignat, îi zic vâtafului că, după ce ne-a luat merindele, ar putea să ne dea măcar loc pe pat. (Oare pentru un orașean, pentru un ofițer, nu era o cerere firească?)

Și ce credeți? Vâtaful se învoiește. În felul acesta eu îi dau slănina; și îi recunosc autoritatea; și constat asemănarea de concepții: și el i-ar fi izgonit pe cei mai slabi.

(Alexandr Soljenițin, **Arhipelagul *Gulag**,
trad. de Nicolae Iliescu)

**gulag* – lagăr de muncă forțată în URSS; lagăr de concentrare

1. Precizează natura relației dintre personajul-narator și vâtaf. **4 puncte**
2. Prezintă perspectiva narativă, în textul dat. **6 puncte**
3. Numește două trăsături ale regimului totalitar, așa cum reies acestea din textul dat. **4 puncte**
4. Comentează semnificația interogațiilor retorice în relevarea atitudinii personajului-narator. **6 puncte**
5. Caracterizează, în 5-10 rânduri, personajul *vâtaful*, folosind informațiile conținute în text. **10 puncte**